

Aan de colleges van Burgemeester en Wethouders
van alle Nederlandse gemeenten
c.c. naar de Besturen van de GGD'en
de Besturen van de zorgorganisaties

Ons kenmerk PG/OGZ 2.829.135	Inlichtingen bij	Doorkiesnummer	Den Haag
Onderwerp Nieuwe aanpak EKD JGZ		Bijlage(n)	Uw brief

Hierbij informeer ik u in afstemming met ActiZ, GGD Nederland en VNG over de ontwikkelingen en de laatste stand van zaken over de invoering van digitale dossiers in de jeugdgezondheidszorg (JGZ). De nieuwe aanpak is gebaseerd op het uitgangspunt dat de instellingen digitale JGZ dossiers gaan invoeren, die via een te bouwen uitwisselingsmedium met elkaar moeten kunnen communiceren. De Tweede Kamer heeft ingestemd met deze aanpak. Achtereenvolgens ga ik in op de herziene aanpak en uw rol daarin, het uitwisselingsmedium en de vereisten die in dit verband van belang zijn voor de dossierpakketten, de planning en de financiering.

Doel

Het EKD JGZ heeft tot doel de papieren dossiers van de JGZ te digitaliseren. Deze digitalisering moet er toe leiden dat overdracht van gegevens beter kan plaatsvinden, risico's eerder te signaleren zijn en kinderen beter gevolgd kunnen worden. Daarnaast moet de digitalisering het mogelijk maken dat door aggregatie van gegevens op lokaal en landelijk niveau inzicht verkregen wordt in trends in de ontwikkeling van de jeugd.

Achtergrond

Begin 2006 is besloten om over te gaan tot het ontwikkelen van één landelijk systeem voor het EKD JGZ. De Stichting EKD.NL heeft gewerkt aan het voorbereiden en uitvoeren van de Europese aanbestedingsprocedure voor het EKD-systeem. Daarnaast is onder andere gewerkt aan een prototype van het EKD JGZ, aan implementatierichtlijnen en is ondersteuning geboden aan de uitvoerende instellingen bij de voorbereidingen van de implementatie van het landelijk EKD. JGZ-instellingen zijn veelal in overleg met gemeenten, gestart met de voorbereidingen op de komst van het EKD JGZ.

Op 21 september 2007 heeft de rechter geoordeeld dat de aanbestedingsprocedure voor het EKD JGZ zoals uitgevoerd door de Stichting EKD.NL niet voortgezet mocht worden.

Postbus 16166
2500 BD DEN HAAG
Telefoon (070) 340 50 30
Fax (070) 340 78 34

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX DEN HAAG

Correspondentie uitsluitend
richten aan het postadres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.

Internetadres:
www.jeugdengEZin.nl

Daarmee was een moment van herbezinning aangebroken op het tot stand komen van het EKD JGZ. Uit overleg met de betrokken partijen bleek dat de wens aanwezig was om zo snel mogelijk verder te gaan met de digitalisering van de JGZ-instellingen

Nieuwe aanpak

Na overleg tussen het Programmaministerie voor Jeugd en Gezin, VNG, GGD Nederland en ActiZ is gezien deze ontwikkelingen besloten om een gefaseerde aanpak te kiezen. Daarbij onderscheiden we drie fasen:

1. digitalisering van de JGZ;
2. uitwisseling van informatie binnen de JGZ en analyse van gegevens via de landelijke 'kop';
3. haalbaarheidsstudie ketenbrede informatie-uitwisseling binnen de jeugdsector.

1. Digitalisering JGZ

De eerste stap is de digitalisering van de dossiers van de JGZ. Om zo snel mogelijk te komen tot digitalisering van de JGZ is besloten dat gemeenten/JGZ-instellingen zelf moeten overgaan tot de aanschaf van (bestaande) digitale JGZ pakketten. Op dit moment worden meerdere pakketten door leveranciers op de markt aangeboden. Hiermee ontstaat voor regio's de vrijheid om zelf keuzes te maken voor een leverancier en de inrichting van het systeem. Wel zullen deze systemen moeten voldoen aan landelijk vast te stellen gemeenschappelijke eisen voor standaarden en koppelingen om landelijke uitwisseling van gegevens mogelijk te maken (zie onder Landelijke kop en standaarden).

2. Landelijke kop

De tweede, parallel te nemen stap is het maken van een landelijk medium om uitwisseling van informatie binnen de JGZ en beleidsanalyse van geanonimiseerde gegevens mogelijk te maken, de zogenaamde "kop". De landelijke kop zal gericht zijn op het mogelijk maken van de overdracht van dossiers en andere informatieberichten en moet zorgen dat geen kind buiten beeld raakt. De kop zal moeten zorgen voor een veilige en betrouwbare technische infrastructuur om gegevens uit te kunnen wisselen. De kop zal vanuit zijn aard bepaalde eisen stellen aan de digitale JGZ pakketten. Door middel van verplichte standaarden voor de uitwisseling moet worden bereikt dat bij verhuizing of bij het bereiken van de leeftijd van vier jaar dossiers kunnen worden overgedragen. In de eerste helft van 2008 zal dit verder worden uitgewerkt en wordt onderzocht wat de landelijke kop precies moet kunnen en hoe deze ontwikkeld zal worden.

3. Haalbaarheidsstudie ketenbrede informatie-uitwisseling

De derde stap, de haalbaarheidsstudie naar ketenbrede informatie-uitwisseling binnen de jeugdsector, wordt ook in de eerste helft van 2008 uitgevoerd. Omdat deze breder is dan de JGZ en op dit moment geen consequenties heeft voor de gemeenten/JGZ-instellingen wordt deze nu buiten beschouwing gelaten.

Opheffing Stichting EKD.NL

Gelet op de nieuwe aanpak hebben de partijen die de Stichting EKD hadden opgericht geconcludeerd dat bij de aanpak een nieuwe ondersteuningsstrategie past. Daar de Stichting zo verbonden is met één landelijk EKD is geconcludeerd dat er voor de Stichting geen rol meer is weggelegd.

Verantwoordelijkheden bij nieuwe aanpak

In de geschetste aanpak zijn de verantwoordelijkheden als volgt.

*** Gemeenten**

In het Bestuursakkoord "Samen aan de slag", dat is afgesloten tussen Rijk en gemeenten is afgesproken dat het EKD met ingang van 1-1-2008 een landelijke dekking kent. Gezien de gewijzigde aanpak is dit uitgesteld tot 1-1-2009. Gemeenten zijn bestuurlijk verantwoordelijk om te zorgen voor de invoering van een digitaal JGZ pakket bij de JGZ-instellingen (GGD'en en (thuis)zorginstellingen). Het is de verantwoordelijkheid van de lokale/regionale partijen om onder regie van de gemeenten tot een plan te komen gericht op het werken met een digitaal JGZ dossier. Daarbij zijn van belang zaken als de modernisering van de automatisering, training van de medewerkers, de aanschaf van een pakket dat voldoet aan in elk geval de landelijk gestelde eisen om uitwisseling mogelijk te maken. Hierbij roep ik u op om deze taak voortvarend op te pakken om te bereiken dat per 1-1-2009 de JGZ gedigitaliseerd is. Ik ben voornemens het gebruik van een digitaal dossier in de JGZ wettelijk verplicht te stellen per 1-1-2009 in het kader van de wet PG die de WCPV gaat vervangen.

*** Rijk**

Vanuit het Programmaministerie voor Jeugd en Gezin zal in overleg met de partijen worden zorggedragen voor de ontwikkeling van de landelijke kop. Ook worden landelijke eisen gesteld aan de gemeenschappelijke standaarden en koppelingen om overdracht van gegevens mogelijk te maken. Deze eisen zullen wettelijk worden vastgelegd.

Het RIVM Centrum Jeugdgezondheid beheert de door het JGZ-veld vastgestelde Basisdataset. Ook zal dit Centrum een informatiebank ontwikkelen en beheren waarin geanonimiseerde gegevens uit de lokale dossiers worden verzameld. Hiermee wordt lokaal en landelijk onderzoek naar trends in de ontwikkeling van de jeugd mogelijk.

*** JGZ-veld**

Het JGZ-veld vertegenwoordigd door GGD Nederland, ActiZ en de VNG heeft zelf de verantwoordelijkheid om, vertrekkend vanuit de basis van het landelijk basistakenpakket JGZ, te bepalen welke inhoudelijke gegevens men wil vastleggen in de digitale JGZ dossiers. Het is hiervoor van belang dat de sector de Basisdataset vaststelt waaraan de lokale systemen moeten voldoen zodat gemeenten/instellingen weten welke afspraken ze hierover met leveranciers moeten maken.

Gezamenlijke aansturing

Voor de implementatie van de nieuwe aanpak is gekozen voor een projectstructuur met een stuurgroep en een ondersteuningstraject.

Stuurgroep

Op 20 december 2007 is een stuurgroep geïnstalleerd die tot taak heeft om het traject van digitalisering van de JGZ-instellingen te begeleiden. De stuurgroep bestaat uit gemandateerde vertegenwoordigers van de VNG, ActiZ en GGD Nederland, onder voorzitterschap van het programmaministerie voor Jeugd en Gezin.

Ook begeleidt de stuurgroep het vormgeven van de landelijke kop voor uitwisseling van informatie binnen de JGZ en het mogelijk maken van landelijke analyse van gegevens. Voor beide trajecten ligt de regie bij het programmaministerie.

Ondersteuningstraject VNG

De VNG zal gemeenten en instellingen in de regio's gaan ondersteunen bij het bestuurlijk traject van de invoering van digitale dossiers in de JGZ. Het programmaministerie zal hiervoor middelen beschikbaar stellen aan de VNG.

De invoering vindt plaats onder bestuurlijke regie van de gemeenten. De GGD'en en (thuis)zorginstellingen dienen te komen tot een plan van aanpak inclusief begroting en een keuze te maken uit de beschikbare pakketten. De begroting wordt voorgelegd ter financiering aan gemeenten. Gemeenten zullen in hun regierol vanuit het ondersteuningstraject VNG worden gefaciliteerd door actieve procesbegeleiding. De aanpak zal regionaal georiënteerd zijn gegeven de werkgebieden van de GGD'en de (thuis)zorginstellingen. Hierbij zal zoveel mogelijk aangesloten worden op bestaande regionale verbanden en samenwerkingsafspraken. De aandacht zal vooral gericht zijn op de regio's die niet al eerder een digitaal dossier hebben ingevoerd.

Hiernaast zullen aan het veld concrete handreikingen worden gedaan waaronder een raamwerk om pakketten te vergelijken, een handreiking aanbesteding, ondersteuning bij contracteren, een integrale kostenbegroting en een modelbesluit voor de gemeenteraden.

Vanuit het ondersteuningstraject zal door middel van een website, een digitale nieuwsbrief en bijeenkomsten worden gecommuniceerd en overlegd met gemeenten en instellingen. De VNG is bezig met de voorbereidingen om de ondersteuning op te pakken en zal in maart 2008 een herstartconferentie organiseren. U ontvangt daarvoor een uitnodiging van de VNG.

Financiering

In de digitalisering van de dossiers JGZ hebben zowel het Rijk als de gemeenten een verantwoordelijkheid. Wij doen een beroep op gemeenten hiervoor zo nodig een eigen investering te doen om het doel om alle kinderen in beeld te hebben te behalen.

Het Rijk levert zijn aandeel in de financiering van de aanpak.

- Het zal de kosten op zich nemen voor de ontwikkeling van een medium om uitwisseling tussen instellingen mogelijk te maken.
- Bij brief van 30 maart 2007 heeft het Programmaministerie voor Jeugd en Gezin als eenmalige tegemoetkoming in de invoeringskosten een bedrag van in totaal € 6,5 miljoen beschikbaar gesteld aan de gemeenten.
- In het kader van het bestuursakkoord met de VNG "*Samen aan de slag*" heeft het Kabinet voorts toegezegd olopend tot 2011 in totaal € 20 miljoen structureel voor het digitaal JGZ dossier en de Verwijsindex beschikbaar te stellen via het Gemeentefonds. De omvang van de jaarschijven bedraagt olopend vanaf 2008: € 5 miljoen, € 10 miljoen, € 15 miljoen en € 20 miljoen (structureel).
- Wij wijzen u tot slot erop dat een aantal uitkeringen en een extra bedrag olopend tot € 100 miljoen in 2011 uit de enveloppe Jeugd en Gezin met ingang van 2008 in

de gebundelde vorm van de Brede Doeluitkering Centra Jeugd en Gezin (BDU CJG) aan de gemeenten beschikbaar is gesteld. De BDU CJG kent een meerjarige toekenning en door de bundeling is het mogelijk tussen budgetten te schuiven en de middelen in te zetten binnen de brede doelstelling van Jeugd en Gezin.

Landelijke kop en standaarden

Hoewel de exacte vormgeving van de landelijke kop nog bepaald wordt, heb ik reeds laten uitzoeken welke eisen voor de overdracht van informatie op dit moment aan te geven zijn of wat nodig is om te zorgen dat hierover duidelijkheid komt.

*** Basisdataset**

ActiZ, GGD Nederland en VNG hebben besloten dat de Basisdataset versie 2.0 de basis is voor de gegevensuitwisseling. Updates hierop zullen plaatsvinden op basis van voortschrijdend inzicht in de inhoud van de Basisdataset.

*** Registerfunctie**

Om te zorgen dat geen kind buiten beeld raakt moet de kop een register bevatten waarin te zien is welk kind waar in zorg is. Hierin worden kinderen en JGZ-instellingen aan elkaar gekoppeld, is het mogelijk op te zoeken waar een kind in zorg is en wordt een kind aan- en afgemeld bij het register. De basis hiervoor zal gevormd worden door de GBA-gegevens, in het bijzonder het Burgerservicenummer (BSN) van het kind.

Om dit mogelijk te maken is het nodig dat de JGZ-instellingen GBA-gegevens waaronder het Burgerservicenummer (BSN) kunnen ontvangen. GGD'en ontvangen deze gegevens via de GBA-aansluiting. De zorginstellingen kunnen deze gegevens ontvangen via de GGD'en. Zorginstellingen die daartoe nog niet in staat zijn dienen zich hiervoor aan te melden bij T&T. Voor verdere informatie hierover kunt u zich wenden tot ActiZ. De GGD'en hebben al een autorisatie voor ontvangst van GBA-gegevens 0-19 jaar van het agentschap BPR. Voor de binnengemeentelijke GGD'en is dit nog een aandachtspunt.

*** Uitwisseling met partijen buiten de JGZ**

Digitale JGZ dossiers moeten in de toekomst informatie uit kunnen wisselen met de entadministraties, de verloskundigen, de informatiebank en de Verwijsindex risicojongeren. Ze moeten berichten kunnen verzenden/ontvangen om deze uitwisseling mogelijk te maken.

*** Aansluiting op LSP en EPD**

Om uitwisseling van gegevens met de zorgsector mogelijk te maken zal het digitale JGZ dossier in de toekomst gekoppeld worden aan het landelijk schakelpunt (LSP), waar ook het Elektronisch Patiëntendossier (EPD) gebruik van maakt. Dit betekent dat aansluiting bij de AORTA-basisinfrastructuur nodig is. Eisen die voor aansluiting gesteld zullen worden aan de pakketten zijn:

- Voldoen aan de eisen van een Goed Beheerd Zorgsysteem
- HL7-berichten kunnen ontvangen en versturen

Vereisten gesteld aan digitale JGZ pakketten

Op basis van het bovenstaande is nu aan te geven dat de pakketten in elk geval aan de volgende eisen moeten voldoen:

- De pakketten moeten dossiers tussen instellingen kunnen uitwisselen. De pakketten moeten de informatie uit de Basisdataset bevatten. Uitgangspunt hiervoor is Basisdataset versie 2.0 (inclusief de technische specificaties). Deze is al beschikbaar en te vinden op www.rivm.nl/jeugdgezondheid. Een standaard uitwisselbericht op basis van de Basisdataset versie 2.0 komt beschikbaar.
- De lokale systemen moet GBA-gegevens inclusief het BSN kunnen ontvangen. Ook hiervoor is een standaardbericht met technische specificaties beschikbaar.
- Op termijn moet uitwisseling met de zorg mogelijk zijn. Bij koppeling aan het LSP zullen HL7-berichten uitgewisseld moeten worden en moet voldaan worden aan de eisen van een Goed Beheerd Zorgsysteem (NEN). Deze eisen zijn te vinden op www.nictiz.nl.
- Tot slot moet uitwisseling van berichten met entadministraties, verloskundigen, informatiebank en Verwijsindex Risicjongeren op termijn mogelijk worden. Standaardberichten voor informatieoverdracht met verloskundigen en entadministraties zijn reeds beschikbaar. Gekeken wordt of een nieuwe versie nodig is voor implementatie.

Planning

Maart 2008:

- herstart conferentie VNG ondersteuningstraject en handreikingen
- duidelijkheid of de standaard uitwisselberichten verloskundigen en entadministraties nog aanpassing behoeven.

Juni 2008:

- besluitvorming over inhoud, vorm en planning van de landelijke kop

December 2008:

- vormgeving informatiebank en standaardberichten voor informatielevering aan de informatiebank bekend

Januari 2009:

- landelijke dekking invoeren digitale pakketten

Afsluitend

Digitalisering van de JGZ is hard nodig om het kind (en zijn ouders/verzorgers) beter te helpen. Het is essentieel voor het welslagen van de ambities op het gebied van het jeugdbeleid en de goede werking van de CJG's. Ik vraag daarom uw medewerking om de nieuwe aanpak tot een succes te maken. In deze brief heb ik aangegeven aan welke vereisten de digitale pakketten moeten voldoen in verband met uitwisseling en het tijdsplan om te komen tot helderheid over eventueel bijkomende vereisten. Wij vragen u hiermee rekening te houden bij uw pakketkeuze en contractering.

Blad

7

Kenmerk

PG/OGZ 2.829.135

Tevens kunt u hiervoor van de VNG een handreiking tegemoet zien. Waar mogelijk en noodzakelijk zal zorggedragen worden voor ondersteuning bij uw invoeringproces via de ondersteuningsstructuur en u op de hoogte houden van de ontwikkeling van de landelijke kop.

De Minister voor Jeugd en Gezin,
namens deze,
de Directeur-Generaal voor Jeugd en Maatschappelijke Zorg,

drs. M.P. van Gastel